

Hållbarhetsfestivalen

Kan vi skapa ett hållbart mode? Ja, på en massa olika sätt, menade arrangörerna av Hållbarhetsfestivalen på ReTuna Återbruksgalleria i Eskilstuna. 27 april ägnades några timmar åt att inspirera, utforska, snacka och shoppa mode, med fokus på hållbarhet.

Bakom arrangemanget stod ReTuna Återbruksgalleria, Eskilstuna Folkhögskola, Studieförbundet och Naturskyddsföreningen, och bland de inbjudna var en av de mest välkända utställarna H&M, som deltog genom sin Take Care syateljé, där besökarna bland annat kunde få hjälp med upplägg och lagningar. Tanken är att hjälpa kunderna att ge sina garderober längre liv.

Hemslöjdsföreningen Sörmland deltog i festivalen med en utställning om jeans, och varför man aldrig ska slänga dem, även om de är trasiga. Många exempel på alternativa sätt att använda jeansen visades, och för den hånade fanns möjlighet att prova på att lappa trasiga plagg.

Dagens program innehöll en mängd olika aktiviteter, så som föreläsningar, workshops, modevisningar, freeshop, tävling att sy bästa återbrukskassen samt panelsamtal.

På modevisningarna var de mest spektakulära inslagen designade och tillverkade av Johanna Törnqvist, som gjort en långklänning av återbrukade medicinförpackningar och sjukvårdsmaterial samt Frida Martinssons dräkter av återbrukade cykelslangar. Av återbruk kan fantastiska kreationer åstadkommas!

TEXT: KERSTIN UPPMAN
FOTO: EVA SVENSSON

Frida Martinsson har tillverkat dräkter av gamla cykelslangar och Johanna Törnqvist visar en klänning av återbrukade medicinförpackningar.

Himmeli

Den 14 april träffades vi 12 st på en medlemsträff i Vadsbro-Blacksta föreningsgård för prova att göra Himmeli under Saini Roesners ledning.

Vi använde oss av rullat papper, sugrör och/eller halm. Saini hade med sig rullat papper av allt ifrån smörpapper till blad ur en kartbok. Vi fick lära oss att rulla pappret och sedan hur vi skulle göra ett par grundformer. Hon hade med sig färgat papper, skinn, vävgarner och tygbitar att dekorera med och hon hade också ett par exempel vi kunde studera.

Så det var bara att sätta igång. När vi väl begripit grundformerna gick det enkelt att få ihop fina skapelser.

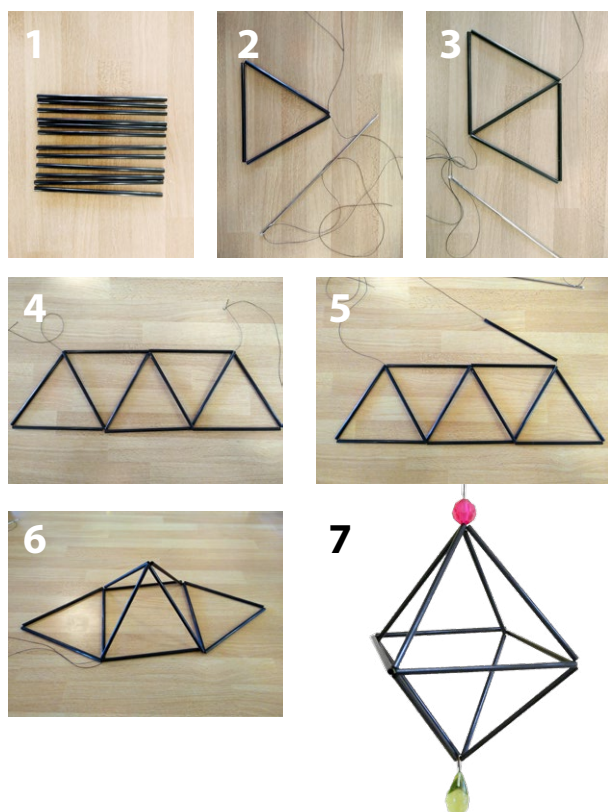
Lokalen passade utmärkt för ändamålet och ännu bättre blev det eftersom det serverades en mycket god och nyttig lunchsoppa.

På slutet visade Saini också hur en origamikub tillverkas.

TEXT OCH FOTO: EVA SVENSSON

Saini Roesner visade himmeli och origami.

Gör din egen Himmeli

Du behöver:

- Sugrör, halm, papprör eller annat ihåligt material.
- Kraftig sytråd, lingarn, knyppltråd eller liknande.
- En lång nål gör arbetet enklare, men det går bra med en kortare också.

1. Klipp 12 lika långa bitar av materialet.
2. Trä upp tre bitar på en tråd, knyt ihop till en triangel. Spara en "svans" till senare.
3. Trä på två bitar till och knyt ihop så ytterligare en triangel bildas.
4. Fortsätt tills du använt 11 bitar och resultatet ser ut som på bilden.

5. Trä på den sista biten och knyt ihop med trådsnutten från den första knuten.
6. Nu ska resultatet se ut såhär!
7. Trä nålen genom röret till yttersta spetsen och knyt ihop.

Färdig! Nu är det bara att pynta med pärlor eller annat, hänga upp och vara nöjd! Eller gör en till mindre att hänga inuti. Gör fler och ge till dina vänner!

Boktips: "Himmeli" av Eija Koski.

TEXT OCH FOTO: JOHANNA LOVÉN

Frej Lonnfors visar oss hur han täljer folkliga mönster med båda händerna på täljkniven.

Kerstin Uppman har precis fått till det perfekta skäret.

Folklig mönsterskärning med Täljakademin

Täljakademin fick fint besök 30 mars av ett proffs i mönsterskärning, Frej Lonnfors, som bor strax utanför Nyköping. Han är nu lärare på Sätergläntans träutbildning.

täljakademi SÖRMLANDS
FÖR DIG SOM ARBETAR I TRÄ MED SKÄRANDE VERKTYG

Vi skar en enklare och mindre variant av locket till föremålet "Gröna burken" som finns i Sörmlands museums samlingar. Frej har gjort åttkantiga krympburkar, fulla av mönsterskärning, med inspiration av denna burk. Dessa säljs i museibutiken.

För att rita upp mönstret på det torra, hyvlade alträsvirket använde vi endast ögonmått och blyertspenna. Först en cirkel, sen spetsen för de sex bladen, som skars i stora halvcirkelformade rörelser. När man kom igång var det inte så komplicerat som det såg ut att fylla upp ytan. Men ett felskär händer så lätt, därför dekorerar jag sällan det jag gör.

Den här typen av mönsterskärning förutsatte möjlighet att spänna fast ämnet. Det lyckades Ulf Andersson Eckardt ordna i den nya slöjdsalen i Flen, trots att vi var över 20 deltagare.

Båda händerna på en vanlig täljkniv och sen följa det uppritade mönstret, i vinkel från två håll. Stående mönsterskärning med hela kroppen, som krävde precision och gav lite träning. Jag tror inte jag fått det mer symmetriskt om jag använt linjal och passare. En skevhet som uppstod på ett ställe fick kompenseras på ett annat. Folkligt – lite mer levande än exakt.

Risken att någon, efter denna träff, skulle starta en konkurrerande produktion av "Gröna burken" är väldigt liten, för man märker vilken tid och skicklighet som krävs.

Den som vill prova på mer folklig mönsterskärning kan gå en kurs med Frej 12-13 oktober på Sörmlands museum. För inspirerande slöjdbilder följ Frej på [instagramkontot "frejlonnfors"](https://www.instagram.com/frejlonnfors).

TEXT OCH FOTO: LOTTA RISBERG

Fantastiska skapelser gjorda av Frej: fotpall i björk översållad av skurna mönster, gotiskt mönster i ek (här använde han passare, linjal och skölpar), med inspiration av föremål ur Sörmlands museum och en krympburk i björk.

Kalendarium

Juni

2/6 Familjesöndag på Sörmlands museum, Kl 13-15. Vispar och visselpipor. För barn från 7 år och deras vuxna. **Fri entré.** Ingen föranmälan.

4/6 Lunchföredrag om Vasatidens mode, Multeum, Strängnäs, kl 12-13. Av hemslojds-konsulent Karin Edlund. I samband med Vasaveckorna. Fritt inträde.

5/6 Klimatfestival på Sörmlands museum. Kl 12.30-20.00. Föredrag, utomhusaktiviteter, visningar, kortföredrag i restaurangen, workshops och filmvisning. För fullständigt program se museets hemsida. **Fri entré.** Föranmälan till vissa aktiviteter.

5/6 Crafterwork i verkstäderna på Sörmlands museum, kl 17-20. På terminens sista Crafterwork kan du prova på att tillverka bivaaxdukar (som kan ersätta plastpåsar och gladpack) samt göra assemblage av skräp och skrot med inspiration av Lenke Rothmans konst. Kvällens Crafterwork sammanfaller med världsmiljödagen. **Fri entre.** Ingen föranmälan.

26/6 Workshop: Färga ditt eget broderigarn. Textilverkstan, Sörmlands museum i Nyköping, kl 10-16. Färga garn av ull och silke med både växtfärger och syrafärger till sommarens härliga broderiprojekt! Pris: 350 kr. 1,5 hg garn och fika ingår i priset. Begränsat antal platser. Först till kvarn gäller. **Anmälan senast: 16/6 till Karin Edlund,** karin.edlund@regionsormland.se

17/6 Kurs: Slipa verktyg. Sörmlands museum, Nyköping, kl 9-16.30. Lär dig slipa och bryna dina knivar, yxor, hyvlar, stämjärn mm. Lärare: Ramon Persson, slöjdare och snickare. Pris: Medlem 800 kr. Ungdom 400 kr. Övriga 900 kr. **Anmälan senast: 28/5 till** ●

18-19/6 Kurs: Slöjda för torpet och hemmet. Slöjda praktiska saker till hemmet, som hängare, knopplister, köksgeråd mm. Lärare: Ramon Persson, slöjdare och snickare. Pris: Medlem 1 600 kr. Ungdom 800 kr. Övriga 1 800 kr. **Anmälan senast: 28/5 till** ●

Dags att söka Lars Aldéns hårdslöjdsfond!

Senast den 15 september vill Hemslojds-föreningen Sörmland ha in ansökningar till fonden. Vilka villkor som gäller för att komma ifråga som stipendiat samt ansökningsblankett hittar du på hemsidan www.slojdisormland.se/om-foreningen/Lars-Aldens-hardslojdsfond

Augusti

13-15/8 Kurs för barn - Tälj med kniv och fantasi. Sörmlands museum, Nyköping, kl 9-12. En kurs för dig som är mellan 9-12 år. Vi täljer och lär oss använda kniven och andra verktyg. Lärare: Anja Sundberg, slöjdare och slöjdhandledare. Pris: 400 kr. **Anmälan senast: 25/7 till** ●

September

7/9 + 21/9 Kurs: Spinna ull på spinnrock. Sörmlands museum, Nyköping, kl 9-16.30. Passar både nybörjare och den som spunnit tidigare. Lär dig spinna olika sorters garn och bereda ullen på olika sätt. Lärare: Monica Hellberg, handspinnare. Pris: Medlem 1600 kr. Ungdom 800 kr. Övriga 1800 kr. **Anmälan senast: 18/8 till** ●

14-15/9 Grundkurs i järnsmide. Lasätter Gård, Nyköping, kl 9-16. Lär dig grundläggande tekniker i järnsmide genom att tillverka olika bruksföremål som haspar, krokar, gångjärn mm. Lärare: Jussi Hynynen, smed. Pris: Medlem 1 800 kr. Ungdom 800 kr. Övriga 2 000 kr. **Anmälan senast: 25/8 till** ●

14-15/9 Kurs: Tälj skedar och slevar. Sörmlands museum, Nyköping, kl 9-16.30. Lär dig tälja skedar och slevar i färskt trä. Du lär dig också ytbehandling och dekorationstekniker. Lärare: Anja Sundberg, slöjdare. Pris: Medlem 1600 kr. Ungdom 800 kr. Övriga 1800 kr. **Anmälan senast: 30/8 till** ●

27-29/9 Kurs: Möbelpapetsering. Sörmlands museum, Nyköping, fre kl 18-21, lör + sön 9.00-16.30. Lär dig grunderna i möbelpapetsering. Arbeta med ett eget objekt och renovera eller gör om en stoppad möbel. Lärare: Gunnela Zätterström, tapetserare. Pris: medlem 1600 kr. Ungdom 800 kr. Övriga 1800 kr. **Anmälan senast: 18/8 till** ●

12-13/10 Kurs: Folklig mönsterskärning. Sörmlands museum, Nyköping, kl 9-16.30. Lär dig dekorera dina slöjdföremål på folkligt vis med karvsnitt och skurna mönster, med ögonmåttet och kniven som främsta verktyg. Lärare: Frej Lonnfors, slöjdare. Pris: Medlem 1600 kr. Ungdom 800 kr. Övriga 1 800 kr. **Anmälan senast: 25/9 till** ●

Anmälan & frågor

● Anmäl dig via museets hemsida: www.sormlandsmuseum.se/kurser. Välj kurs, klicka på anmäl och fyll i formuläret.

Helena Åberg, tel 070-946 15 26
Karin Edlund, tel 076-721 91 11
kurser.sormlands.museum@regionsormland.se

Plats för adressetikett

Hela sommaren:

Utställningen Hållbart Hemma på Nynäs Slott

Se utställningen om hur traditionell slöjd- och hantverkskunskap kan användas för att inreda ett miljövänligt hem.

Öppet kl 10-17

11/5 - 23/6: Öppet helger

24/6-18/8: Öppet dagligen

24/8 -29/9: Öppet helger

Trevlig sommar!

Nästa nummer av Handlaget

Manusstopp för nästa nummer av Handlaget: måndag 2 september 2019

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in högupplösta foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila direkt till redaktören och grafiska formgivaren Ann Ahlbom S: ann@ann.se.

Om ni kontinuerligt vill få information om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdensormland@gmail.com
Ni som redan får Handlaget på e-post behöver inte göra det.

Kontaktuppgifter

Hemslojdsföreningen Sörmland

Eva Svensson, ordförande • 070-454 55 16
hemslojdensormland@gmail.com
Kärntorp, Vidåsen • 643 97 Västra Näshulta
www.slojdisormland.se

Länshemslojds-konsulenterna Sörmlands Museum

Karin Edlund, Textil • 076-721 91 11
karin.edlund@regionsormland.se
Anny Liivamäe, Barn & ungdom • 076-721 88 80
anny.liivamae@regionsormland.se
Helena Åberg, Enhetschef/hårdslöjd
070-946 15 26
helena.aberg@regionsormland.se
www.sormlandsmuseum.se

Hemslöjden

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Nr 2 • 2019 www.slojdisormland.se